

S KORUPCIJO IN ZARADO SE NE STEDI!

Ako preudarimo podatke, potem se ni čuditi da je uprava draga. Saj se ceni, da požre vsa ta neupravičena zarada in korupcija letno do 2 milijardi dinarjev! In plača jih posredno ali neposredno država. Hic Rhodus, hic salta! Hic saltate vsi oni, ki ličemersko zavijate oči in kričite: V upravi je treba štediti, treba se znižati število državnih nameščenecv. Prav res, toda tiste pokrajine so — srbijske. Zakaj pa tega ne posveste in ne izvedete?

In še nekaj! Zarada, dostikrat izsiljena, pokvarja dušo, ubija pravost, rodi zadržanost in lokavost. Dokler se ne iztrebi ta in korupcija, toliko časa ne bo duševnega napredka, ne bo poštene uprave in pravega napredka in razvoja. Teh izrodov mora biti konec, nehati mora tudi neenakopravnost med državljani in pokrajinami (zakon o izenačenju davkov je le etapa k temu stanju), zlasti pa je izenačiti tudi uradništvo širom države v pravicah in dolžnostih. Skandal je, da se v 10. letu ujedinjenja pusti še vedno zaslužiti državnemu nameščencu v srbijskih krajih 8 do 20.000 Din mesečno (večinoma na račun države), onemu v severnih pokrajinah pa se nudi mesečne premije 1000, 2000 in le redkim 3000 Din ali par stotin več. Ako je dokazano, da potrebuje danes družina 3—5 članov mesečno 5 do 6000 Din, zakaj plačujejo potem slovenske mu in deloma prečanskemu uradniku le gorjenjo miloščino? Ali zato, da mu ubijate telesno in duševno silo, ker mu vzamete vse veselje do dela in navdušenje za državo? Skandal!!!

Namesto, da bi kdo pokazal voljo in energijo, da prištedi država z iztrebljenjem korupcije dve milijardi letno, se pa išče po vseh mogočih drugih potih novih dohodkov za državo. Proč z dvojno mero, proč s korupcijo, pa bo denarja dosti, da se bodo izboljšale državne finance, a se bo obenem lahko plačal tudi prečanski uradnik tako, da mu bo imelo življenje in delo kak pomen. Srbi so res največ žrtvovali za to državo, toda ne sme biti več neenakosti in izkoriščanja.

Da moremo odpraviti vse grajane nedostatke, moramo pa vedeti, kdo jih je zakrivil, kdo vzdržuje koruptni sistem. Odgovor: Deloma vse politične stranke, največ pa srbijske stranke. Od prevrata do danes — z eno izjemo — so bile vedno na vladni in zasedale najvažnejša ministrstva; od prevrata do danes vzdržujejo od Subotice do Skoplja upravni sistem, ki mu je glavno delo agitacija za stranko, a upravno delo je usmerjeno po zaradi; od prevrata do danes so dale te stranke živeti in zaslužiti stoterim in tisočerm agentom, posredovalcem in plačkam, skrbno jih čuvajoč pred kaznijo po zakonu.

Dobro vedo to vse stranke, toda navzlic temu gredo z njimi. Kaj jim mar, da delajo v celoti proti interesom države in naroda, osebnim in strankarskim koristim je pa le zadoščeno!

Kako bi se mogel zlomiti obstoječi sistem za vedno, to je mislečemu človeku jasno. Edini pravi izhod pa bi bila nevtalna uradniška vlada, v kateri pa bi smelo biti le polovica srbijskih uradnikov. Toda prej se bo začelo podirati nebo nad nami, kakor da bi pri nas izpušili mogotci jasli in korita iz rok. — (»Naš Glas«, glasilo Zveze drž. nam. za Slovenijo).

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslušajte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Splošne vesti.

Za Jugoslov. Djački Dom!

Članstvo pozivamo, da pošlje nabrane vose po odbitku stroškov za poštino poverjeništvu UJU Ljubljana, z označbo, da je prispevek za Djački Dom. Apeliramo na članstvo, da se tudi samo odzove klicu Izv. odbora in s tem pokaže svojo solidarnost.

Poverjeništvu UJU, Ljubljana.

— Za Djački dom v Beogradu. V 29. številki »Učiteljskega Tovarisa« z dne 2. februarja je izdalo pov. UJU Ljubljana poziv, naj bi se po vseh šolah nabirali prispevki za Djački Dom v Beogradu. Ker je bila ta zbirka dovoljena tudi od prosvetnega ministrstva, pozivamo ponovno vse članstvo, da res pokaže zmisel za našo skupno stvar in vpliva na učenje, da bi prispevali za skupen dom šolskih otrok iz vse kraljevine v Beogradu. Ako bo vsak šolski otrok v Jugoslaviji prispeval le po en dinar, pa bo imela šolska mladina in naša centrala UJU v Beogradu svoj dom. Šolske upravitelje prosimo, da pošljejo nabrane prispevke, po odbitku stroškov za poštino, na naslov poverjeništvu UJU v Ljubljano, z označbo, da je prispevek za Djački dom.

— V zadevi kmetijskega in gospodinjkega nadaljevalnega šolstva sta se zgledala 4. februarja poverjenik tov. Skulj in tovariš Mencin pri predsedniku in finančnem referentu oblastnega odbora v Mariboru in dobila enako kot prej v Ljubljani zagotovilo, da bo oblastni odbor posvečal vso skrb po klični izobrazbi naše kmetijske mladine ter upošteval naše predloge glede organizacije nadaljevalnih šol in usposabljanja učiteljev in učiteljic za pouk na njih.

— Proslava šestdesetletnice gospe Franje Tavčarjeve. »Narodna Prosveta« prinaša pod gornjim naslovom sledečo notico. Slovenska ženska udruženja so prevzela prijetno dolžnost, da proslavijo 8. februarja tega leta šestdesetletnico rojstva velike Slovenke g. Franje Tavčarjeve. S tem hočejo slovenska ženska udruženja pokazati, kako cenijo velike zasluge te velike slovenske gospe na kulturnem in nacionalnem polju ter da dokumentirajo velik uspeh njenega dosedanjega dela, želeč ji, da posveti svoje nadaljnje življenje istim idealom. S tem pa proslavljajo slovenske ženske zveze tudi svoje lastno delo, ker ga ni slovenskega ženskega društva, v katerem gospa Tavčarjeva ne bi sodelovala. — Udruženje učiteljic in zabavlj iz Beograda se s svojimi podobori pridružuje slovenskim gospam in gospodičam pri tej redki slavnosti, želeč slavljenci najiskrenejše dolgo in srečno življenje, zahvaljujoč Božji previdnosti, ki je dovolila gospej Tavčarjevi, da vidi plodove svojega dela in blagodejnih učinkov svoje humanitarne in nacionalne akcije: ujedinjenje Slovencev, Hrvatice in Srbinj v eni državi, uresničen sen gospe Tavčarjeve. Živela velika Slovenka v ponosu svojih sester Slovencev, Hrvatice in Srbinj. — Iz te notice razvidimo, kako spoštujejo vse ženske naše države gospo Tavčarjevo in priznajo in slavijo njeno delo vsa ženska udruženja Jugoslavije. Slavljajo dr. Tavčarjevo so se posebno pridružile tudi slovenske učiteljice, ki delujejo pri Kolu Jugoslovenskih Sester in v drugih društvih.

— Pri šefu mariborskega prosvetnega oddelka se je 4. februarja zgledil poverjenik tov. Skulj radi nekaterih aktualnih zadev.

— Koncert pevskega zbora učiteljstva UJU. V ponedeljek, dne 6. februarja se je vršil v Ljubljani v Unionski dvorani koncert našega pevskega zbora. Bil je to drugi nastop tega zbora v Ljubljani po njegovi ustanovitvi. Minilo je od prvega nastopa skoraj dve leti — zbor se je v zadnjem času oprijel dela z najtrdnjše voljo in dosegal kakor v Zagrebu tako tudi v Ljubljani zares lep uspeh. Kritika ljubljanskih dnevnikov se v glavnem strinja s kritiko zagrebškega časopisa, katere glavne točke smo priobčili že po koncertu v Zagrebu. Vsi kritiki so edini v priznanju, da je zbor v glavnem zelo dober in da malenkostni nedostatki niso niti omenjanja vredni. — Obisk koncerta je bil zelo dober in je bila Unionska dvorana skoraj nabito polna — le v prvih vrstah je bilo nekaj praznih prostorov, kar je v primeri z drugimi koncerti naravnost rekorden obisk. Opazilo se je poleg ljubljanskih tudi veliko število naših tovarišev iz dežele. Tudi ljubljanska koncertna publika je bila polnoštevno zastopana. — Uspeh koncerta je v moralnem in gnetnem oziru zelo dober. — Vse učiteljstvo Slovenije združeno v UJU se mora radovati, da je dobilo v svojem pevskem zboru tako dobrega reprezentanta. Ki nosi njegovo ime in ga častno zastopa lahko tudi pred najodličnejšo javnostjo.

— Nova redukcija! V zadnjih časih se vedno bolj množe slučaj, da se v ministrstvu izstavljajo dekreti o prevodbi na višjo položajno plačo z datumom, ki ne odgovarja resnični dospelosti. V smislu znane razsodbe Državnega Saveta, da teče povišica od dne podpisa in ne od dne fiktivne dospelosti, je dotičnik brez vsake krivde prikrajan na svojih, po zakonu mu pripadajočih pravicah in oškodovan za zanj znatne zneske, ne da bi mu bila dana sploh kaka možnost pritožbe. Ali pa: Dobi dekret podpisan za 1—2 dni prekalno. V tem slučaju ga Glavna kontrola toži pri Drž. Savetu in se mu izstavi naknadno — mogoče čez pol leta — nov dekret z novim, za pol leta prekasnim datumom, povišica pa se mu odtegne ne samo za oni eden ali dva dni, kolikor mu je bil dekret prezgodaj podpisan, temveč za ves čas do novega podpisa, ko mu je povišica že davno pripadala! Zakaj se zdaj ne velja ona slavna razsodba? Zakaj ta razsodba nikdar ne velja za državnega parijo, temveč vedno samo za delodajalca? Je to sistem? Nove vrste redukcije?! Centrala UJU v Beogradu naj izposluje, da se položajne plače nakazujejo brezizjemno takoj takrat, ko dosepejo, ker ni ničesar, s čemer bi se dalo opravičiti kulturne države nevredno dejstvo, da mora plačevati za netočnost beograjskih gospodov točni in vsikdar vestni državni uradnik. Poverjeništvu naj se pošljejo obvestila o tozadevnih slučajih, da na podlagi točnih podatkov ukrene potrebne mere v odstranitve.

— Poročilo o sestankih pov. UJU glede delovne šole v Ljubljani, o gospodinjstvem šolstvu v Celju in nadaljevalnem šolstvu v Mariboru smo morali zaradi prostornih težav preložiti še za eno številko.

— Šolski nadzorniki. (Piše Albin Čebular.) (Konec.) Stvar smo premotirali iz perspektivnega stališča ter motivirali slučajno lepopisje, ki se lahko odraža v nazornejših variacijah. Nekateri šolski nadzorniki so zopet na stališču, da se piše pri pismenem množenju najprej množitelja, za tem proti levi ostalo, drugi zopet običajno itd. Seveda pa imajo ob tem vsi šolski nadzorniki najboljše mišljenje kakor ga ima vsak posamezen učitelj, ker dela vsak brezdvomno po zaključku, ki se je porodil v njemu kot najboljši, najtočnejši. Omenili smo le ono za devdo, da se tudi prepričajo šolski nadzorniki predno izrečejo sodbu o nepravilnosti učiteljeve — odlike, ali je to njih lastna ali od njih — kika podana; in če je slednje, naj se ne odloči za pri letni oceni v slabšo, kajti — kika nasvet in dela po njem. — Učiteljjeva ocena tudi vzporedno delu, pa tudi isto — slučaja, če si je on — dveh do treh letih

se šele dodobra spoznajo učitelji z nadzornikom, in to v vsem dobrem ter si utirajo pota. Pogosto premeščanje šolskih nadzornikov je pa jako na kvar stvari. Za vršitev svoje dolžnosti so pa tudi šolski nadzorniki na jako slabem stališču. Najprej se morajo boriti za stanovanje, katerega nekateri celo ne dobe in se morajo dnevno voziti v svoj urad, poleg obilnega pisarniškega posla imajo poverjeno nadzorovanje šol, kar seveda ni kar tako, če pomislimo, da so nekateri šole oddaljene od urada skoraj po ves dan hoda. Dijet ni, poročil je treba. Velikokrat se žrtvujejo in to na lastno škodo v gnetnem in zdravstvenem oziru. Šolski nadzorniki tudi pri nas niso plačani, da bi se morda luksuzno vozili na inspekcije, ampak doplačujejo celo iz svojega. Velikokrat vidiš, da se zadovolji nadzornik s skorj kruha in mrzlim mesom, kar si je prinesel s seboj; to je njegovo keso, da, večkrat celo večerja... Učitelj — svoboda tvoja! Upravitelj — križ s teboj, posebno če je večerjadna šola in če vleče vsak učitelj na svojo stran ali pa če se tabore partijsko. Nadzornik — mučenik, kajti k njemu se stekajo vse pritožbe. On naj bo najpravičnejši sodnik in »mora« razsoditi vse tako, da je vsakemu prav...! Če ne, zamera. In tu ni samo ene vrste zadev, pridejo ljudje, učiteljstvo, krajni šolski odbori in vse mogoče resnično in neresnično. Velikokrat bi moral biti sreski šolski nadzornik res Bog, pa bi še komaj, komaj izhajal. Ne smemo si pa misliti, da se pobira šol. nadz. ob nastavljanju kar po cesti! To so iz stotine učiteljev izbrani možje, so eni izmed najboljših šolnikov časa! Ne mislimo niti najmanj zapostavljati šolskih nadzornikov, učiteljev pa tudi ne povzdigovati, ampak podati nepristransko mišljenje kot diagonalno v izboljšanje obojih odnošajev, za katerimi streme v vsakem narodu; in če hočemo stopati vzporedno z drugimi velikimi narodi, moramo proučevati njih gibanja. Upogled v te nas je dovedel do tega, da pogledamo tudi malo v ta svet ter obravnavamo zadevo. Posebno ameriško šolstvo je v teh ozirih že jako na dobrem, zato ni čuda, da je tam šolstvo na taki stopnji, kot je.

— Albina Lasbacherjeva v Rušah, učiteljica v pok. je preminula minulo nedeljo po večletni mučni bolezni. Pogreb je bil v torek popoldne. Udeležilo se ga je dokaj tovarišev in tovarišic, ki visoko cenijo trpko izkušano rodbino Lasbacherjevo. Tako je naš zaslužni tovariš Lasbacher izgubil zadnjega svojega otroka. Sam pa životari že nekaj let zadet po mrtvoudu. Vrlemu in težko preizkušnemu tovarišu naše iskreno sožalje!

— V zabavo. Učenec, ki je izpolnil 13. leto se preseli na Hrvaško. Vstopil bi rad v osnovno šolo, a ga ne sprejmejo, ker je po njihovem osnovnem šolskem zakonu že šole prost. Pri nas pa ne dobi odpustnice, ker ni hodil do 14. leta v šolo. Kje jo naj išče, če jo rabi?

— Prosvetni biro. Glavni Cin. Savez je na opozorilo Zveze drž. nam. za Slovenijo glede delovanja tega prosvetnega biroa sporočil sledeče: U odgovor na Vaše pismo od 15. dec. 1927 povračajuci Vam prilog, koji ste nam uz Vaše pismo dostavili, izveštavamo Vas da po našem mišljenju pitanje »Prosvetnog Biroa« treba sada ostaviti u stanju u kome je. Vi ste vrlo dobro učinili, što ste Vaše članove obavistili, da se za potrebne intervencije ne obraćaju nikome drugome nego samo Glavnom Cin. Savezu, preko svoje respekt. organizacije odnosno preko toga Saveza. I u buduće u svakoj prilici obavestavajte Vaše članove u istom smislu. Za preduzimanje nekih koraka protiv »Prosvetnog Biroa« nema mogućnosti, jer se je taj Biro zaista registrovan kod vlasti kao naročito posredničko preduzeće, i tako se je prijavio in za porezu. (Davke tudi plačuje! Kaj pa še hočeš! — Ur.). — »Naš Glas«, glasilo Zveze drž. nam. za Slovenijo).

— Odlikovani prosvetni delavci. Andrej Skulj, nadzornik v Ljubljani; Anton Porekar, šolski upravitelj v pok. na Humu; Valentin Pulko, šolski nadzornik v pok. v Gornjem gradu; Ivan Glinšek, šolski upravitelj v Rogaski Slatini; Ivan Zoter, šolski upravitelj v pok. na Gomilskem; Domicijan Serajnik, šolski upravitelj v pok. v Konjicah; Miloš Levstik, učitelj v pok. v Celju; Marica Sader-Kleinmayer, šolska upraviteljica v Ljubljani; Maks Hočevar, ravnatelj meščanske šole v Ljubljani; Radoslav Knaflič, šolski upravitelj v pok. v Radvanju; Tomo Kurbus, šolski upravitelj v pok. v Rogaski Slatini; Fran Kranjc, učitelj v pok. v Celju; Fran Brinar, šolski upravitelj v pok. v Gotovljah; Henrik Schell, bivši oblastni šolski nadzornik, sedaj v Konjicah; Ana Lebar, učiteljica v Ljubljani; Alojzij Novak, ravnatelj meščanske šole v Ljubljani; Miroslav Pretnar, šolski nadzornik v Ljubljani, Kornelij Iglič, šolski upravitelj v pok. pri Sv. Trojici; Ivan Benedičič, šolski upravitelj v Mirnu; Ferdo Juvaneč, šolski ravnatelj v pok. v Ljubljani; Davorin Matko, šolski upravitelj v Novem mestu; Avgust Pirc, učitelj v pok. v Ljubljani.

— Strokovno društvo učiteljev obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šol za ljubljansko oblast vabi učiteljstvo na zborovanje, ki bo dne 24. t. m. ob 19. uri na II. deški osnovni šoli v Ljubljani. — Zadeva je zelo važna, zato vabi k obilni udeležbi — odbor.

— Moderna galerija v Ljubljani. Odbor Moderne galerije v Ljubljani apelira tem potom na p. n. učitelje in učiteljice, da se priklasio za člane tega društva, ki je za upodabljanje umetnost velicpomembno. Smoter, ki si ga je izvolila Moderna galerija, je stalno posredovanje med občinstvom in sodobno umetnostjo. V okvir njenega delovanja spada vzdrževanje stalne razstave so-

dobnih umetnin, ter na ta način ustvariti galerijo, ki naj sproti zrcali razvoj slov. likovne umetnosti. Zraven tega hoče Moderna galerija širiti smisel ter razumevanje za sodobno umetnost potom publikacij, predavanj ter drugih sličnih prireditvev in bo razširila svoje delovanje tudi na književnost, glasbo, gledališče itd. Do sedaj je v njeni lasti že 200 del priznanih slovenskih slikarjev in kiparjev. Z deli so zastopani: Fran Tratnik, France in Tone Kralj, Fran Zupan, Drago in Nande Vidmar, Miha Maleš, Tine Kos, Fran Stiplovec in Serajnik. Članarina znaša za to leto 48 Din, ki se lahko plača tudi v štirih obrokih. Člani dobivajo po znižani ceni društvene publikacije, imajo pravico do brezplačnega obiska društvenih razstav in prejmejo vsako leto po eno originalno graf. sliko v dar. Opozorjamo posebno na slednje — zakaj v nekaj letih si lahko vsakdo pridobi lepo zbirko originalnih del slov. slikarjev. Kdor pa je pripravljen nabirati člane, dobi za vsakih 5 novih članov za nagrado še po en original. Prijave sprejema tajnik Moderne galerije Tone Seliskar, Ljubljana, Cesta v Rožno dolino 5.

— Iz Slovenske Solse Matice. Knjige Slov. Šolske Matice so dotiskane in prične se ta teden ekspedicijski istih na posamezna poverjeništvu. Vsak član prejme: 1. Dr. K. Ozvald: Kulturna pedagogika, 2. H. Družov: Posebno ukoslovje šolskega pouka. Seznam članstva in običajno poročilo izide morda kasneje, ker je še šest poverjeništev, ki se doslej niso odzvala, da bi poslala Matici članske izkaze. Vse te naknadno poročila, da izkaze čim prej dološljejo, sicer ostanejo brez knjig. Ljubljanske člane, odnosno posamezna šolska vodstva obveščam tem potom, da dobe Maticne publikacije v knjigarni Učit. tiskarne. — Blagajnik.

— Pedagoška centrala v Mariboru ima v nedeljo, dne 4. marca ob 10. uri svoj redni občni zbor v risalnici deške meščanske šole s sledečim vzporedom: 1. Poročila odbora in nadzorstva. 2. Eventualne izpremembe pravil. 3. Volitve. 4. Smernice bodočega dela. 5. Slučajnosti. Pismeni predlogi naj se pošljejo en teden pred občnim zborom Pedagoški centrali v Maribor — Deška meščanska šola.

— Lipski vzorčni velesejem traja od 4. do 14. marca. Za obiskovalce velesejma je nemški vizum brezplačen, če ga posreduje častno zastopstvo Stegu — Ljubljana. Brezplačen nemški vizum je veljaven za 4 tedne. Sejmska legitimacija stane 70 Din. Na vseh nemških državnih železnicah imajo obiskovalci Lipskega velesejma 25% popust. Vozni listki se daje samo v pisarni Stegu, Ljubljana, Gledališka ul. 8. Ti vozni listki so veljavni za vožnjo v Lipsko od 28. februarja do 7. marca (oba datuma vključno), za vožnjo iz Lipskega od 4. marca do 17. marca (oba datuma vključno). Vožnja se lahko tje in nazaj po enkrat prekine. Na jugoslovenskih železnicah je dovolilo ministrstvu vsem obiskovalcem Lipskega velesejma 25% popust. Ta popust je veljaven za vožnjo v Lipsko od 1. do 12. marca, za vožnjo iz Lipskega od 6. do 18. marca. Isto velja tudi za avstrijske in čehoslovaške železnice, na katerih je tudi 25% popust. Skupni stroški za 5-dnevno bivanje znašajo okroglo 1806 Din.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927/28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Kupimo posamezne šte. letošnjega »Popotnika«. Poziv vsem onim, ki lahko pogrešajo posamezne številke »Popotnika« letošnjega letnika. Uprava jih nujno rabi in jih odzame proti plačilu. Dalje prosim vse one, ki so neopravičeno prejeli omenjene številke, da jih nemudoma vrnejo. Posamezne številke naj se naslove na upravo UJU, pov. Ljubljana.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje.

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepeča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vrstnega perila, kakor tudi nogavic in žepnih rut priporoča po nizkih cenah

Hed. Šare, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 5.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.